

{Machovec, Milan / Machovec o Ježíšovi}

Theologičnost Machovcova spočívá v tom, že přijímá (fakticky) onu nerozlišenost Ježíše skutečného („historického“) od Ježíše Krista zvěstovaného (tj. předmětu zvěstování). Formálně sice odděluje kapitolu o Ježíšovi od kapitoly o Kristu, ale v celé knize nepoukázal na to, co kritická filosofie nemůže a nesmí přehlédnout. Ježíš je v křesťanské církvi pochopen a zvěstován jako Spasitel, jako Mesiáš. Spasitelem však jistě nemůže být obraz, nýbrž pouze skutečný Ježíš. Můžeme se jakkoliv opírat o sekundární svědectví (tím spíš, že nemáme dost primárních pramenů a autentických dokladů), ale ani myslící křesťan, ani filosof, kterého křesťanské zvěstování resp. evangelium oslovilo, nemohou přece připustit, že rozhodující je tu nějaká koncepce, nějaký myšlenkový model, nějaká představa, třeba sebelépe theologicky nebo jinak zdůvodněná, neboť to by zase byla jen modla, nezávisle na míře a hloubce zbožnosti toho, kdo na ní pracoval (ať už rukama nebo hlavou). Proto také „theologičnost“ Machovcova nemůže být akceptována jako pravá theologičnost, stejně jako nemůže být ani křesťansky (a ovšem ani filosoficky) přijata theologie, fungující jako církevní ideologie. Jestliže Job skládá svou naději ve Spasitele, který se jako živý postaví nad jeho prachem, znamená to, že tento živý Spasitel nemůže být jen nějakým produktem představivosti, nějakým zbožným idolem, nýbrž je skutečností zcela nezávislou na tom, že z Joba, který naň spoléhá, zůstává už jenom prach. Jaká by to byla naděje, která by chtěla zůstat jen u toho, jak se historicky takový Spasitel prosadí, kolik lidí v něho uvěří, nakolik se víra v něho rozšíří a podobně? Buď nám jde o skutečného člověka, nebo o jeho obraz v lidských představách. (21. 6. 91)

(Praha, 910621-1.)